

nostre port *Salauris* les monedes que s'han trobat amb la llegenda *salirin* en alfabet ibèric. Creu que era aliat d'Ilerda, però d'altra banda hi ha el fet que amb aquesta llegenda se n'han trobat a Empúries: altre port de mar: raó, doncs, que no deixa d'augmentar la sospita que fossin encunyades o posades en circulació a *Salauris*.

Bo i deixant en reserva aquesta atribució. El fet és que tant l'element *šali* com l'element *-laur* estan ben comprovats com ibèrics. En textos ibèrics retrobem *tarraconšalir*, que sembla relacionat amb TARRACO 'Tarragona' i *iltirtašalir* que sembla relacionat amb *Il-tirta* = *Ilerda* 'Lleida' (cites de Schmoll, *Z. Vgl. Spr.* LXXVI, 285; i *Die Sprachen Vorkelt. Idg. Hisp.* vi, 47). D'altra banda trobem en ibèric compostos com *Touaca-laur* (*Z. Vgl. Spr.* LXXVI, 286) i *atinbe-laur* (ib., 287). I aquí quasi s'imposa reconèixer-hi el nom basc del nombre 4: *laur*.

Llavors podríem construir amb aquests dos elements un compost SALIR-LAUR; estructura fonètica que estava naturalment abocada a sofrir una contracció en SA(L)-LAUR, puix que la repetició de -L- i -R- duia quasi fatalment a una haplogogia: *sal(ir)laur* → *salaur*.

Troband-se *salirin* en monedes, podríem suposar que *solir* tingués un sign. com 'diners' o 'valor adquisitiu'; i que, per tant, *tarraconšalir* designessin 'diners de Tarragona' i *iltirtasalir* 'diners de Lleida'.

Llavors el significat de conjunt del suposat compost *salirlaur* endevinem que podria ser 'el que té valor de quatre', ço que correspondria a la distància de 4 milles romanes que és aproximadament el que hi ha des de TARRACO a SALAURIS. Nom miliari!

Construcció audaç, però se li haurà de reconèixer no sols caràcter enginyós, sinó també convergència de fets fortament inductius. Car aquells altres compostos es poden analitzar també amb elements ibèrics coneguts: per a *Touacco-laur*, veg. l'art. *Tabac* (infra); en *Atinbelaur* veig l'ibero-basc *adin* + *-be* 'sota'.

Com que l'ibèric *adin/atin* sembla significar 'edat' (art. *Denui*, iv, 56a45 ss.), *Atin-be-laur* seria un 'Quatre-sota l'edat', sobrenom d'un adolescent que encara no té una vintena d'anys. Cf. també *Diniu*, la forma aborigen del nom de la ciutat de *Dénia* (iv, 56a45).

Apèndix. Noms formats verament amb *alou* precredit de l'article *S'*.

1) SANT ANDREU SALOU, poblet de La Selva, que forma mun. amb diversos veïnats, 20 k. al Sud de Girona, entre Caldes i Caçà. Oralment diuen *S. A. šalóy*, en els llocs apartats, com Girona, o *sant andréy* i prou a Llagostera (Casac. 1920). MENCIONS ANT. 1359: *Sant Andreu de Salou* (CoDoACA XII, 97, 103); 1362 i 1379: «par. Sti. Andree de Alodio» (Alsius, *Nom.*, 203). Formació paraHela a la de *Sant Hilari Sacalm*, *Sant Climent Sescebes* etc.

2) Sant Cugat Salou, altre nom de St. Cugat del Ràcod, a Bages, te. Castelladral.

3) *Salou*, poblat d'Osona vora el Ter, agre. a Roda, de creixença tardana, industrial: uns en diuen *šalóy*, altres «la Fàbrica dels Francesos»: a Vic (Casac. 1920).

4) *Salou*, veïnat de Santa Cristina d'Aro, prop de St. Feliu de Guíxols.

Acabem citant alguns parònims, de semblança més curiosa que etimològica (llevat del primer, per ventura, que essent en terra aquitana, és prudent deixar en suspens la negativa). *Salau*, llogaret del Coserans al peu del Port del mateix nom (2050 alt.), per on es passa a la vall pallaresa d'Alsò d'Àneu; agre. d'Oust, amb gentilici *salavés*; però potser és derivat del romànic SAL, com sigui que allí neix el riu *Salat*, afl. de la Garona, que fa cap a *Salies*; mal sigui amb estrany sufix, cf. el rom. *salabre* (DECat VII, 606-7 i n. 4-6). Cf. altres en el TdF, que no tinc comprovats.

Salò, poble lombard, prov. de Brescia, que en el S. XI es documenta com *Salaude*, per tant dubto que vingui d'un nom pre-romà de tipus en -ATE, com admet Rohlf's (*Studien z. roman. Namenkunde*, § 214), però no Flechia. *Salauce* nom d'un veral («contrada») del te. de Sant' Elia sul Rapido (Campània) id. *Mem dell'Accad. dei Lincei*, 1878, 662.

SALT

Derivat del llatí SALTARE 'ballar, saltironar, botar': DECat VII, 625a43-b46); en (I) es tracta de salts d'aigua en un riu o rec; en la major part del (II), d'un ressalt en un cingle, una penya, un marge, on més que aigua se suposa que han de saltar-lo animals etc.; d'algun, es conta que s'hi va estimar un desgraciat.

I. SALT, poble del Gironès, situat a la dreta del Ter. Coromines proposa com a ètimon d'aquest NL SALI ALTO '(aigua que) salta des de dalt', amb haplogogia, fonamentant-se en *sale alte* de 1019 i en un document de 1207 (parlant també de Santa Eugènia de Ter, vora Girona) que diu: «*Sta. Eug. super catheractam superiorem*» (BABL IV, 483), o sigui dalt del salt, més amunt que un altre salt del Ter, més avall que el que dona nom a aquest poble.

PRON. MOD.: *sál*, oït a Girona (Casac. 1920, Cor. 1912 etc.).

DOC. ANT. 1019: *Sale Alte* (Balari, *Orig.*, 250); 1182, 1245 i 1379: *Saltu* (Alsius, *Nomenclátor*, 113); 1192: *par. Sti. Cucuphatis de Saltu* (Miret, *TemplH.*, 172).

El Salt de Gualba; Salt de Lanó, torrent a Guixers; i els nombrosos Salt de Sallent (veg. aquest art.). I el Salt del Sastre, en el riu de Núria, que baixa pel terme de Queralbs: com que *sastre* no té aquí explicació lògica pel nom d'ofici, és versemblant que estigui per **Sartre* < **Saltre*, del nominatiu llatí SALTOR 'saltador' (DECat VII, 625b35-45).

II. Lo Salt de la Bruixa, penya i cova, a Bretui (xxxvii, 110.19); El Salt de la Cabra, a Lluçà-Santa Eulàlia (xlvi, 157.29); Rec del Salt de la Cabrida, a Sant Martí de Sobremunt (xlvi, 149.41); El Salt del Llop, a Morvedre (xxx, 28.12); Salt de la Nina, cingle en la carena de Montserrat, prop de l'Hort del